

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра логіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
доц. Комаха Л.Г.

« ____ » _____ 2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ТРАДИЦІЙНА ЛОГІКА”**

для студентів філософського факультету

галузь знань **03 Гуманітарні науки**
спеціальність **032 Релігієзнавство**
освітній рівень **Бакалавр**
освітня програма **Релігієзнавство**
вид дисципліни **Обов’язкова**

Форма навчання **денна**
Семестр **1**
Навчальний рік **2017/2018**
Кількість кредитів ECTS **3**
Мова викладання **українська**
Форма заключного контролю **залік**

Викладачі: Колотілова Наталія Андріївна, к.філос.н., доцент кафедри логіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники: *Колотілова Наталія Андріївна, к.філос.н., доцент кафедри логіки*

Затверджено

« _____ » _____ 2017 р.

Зав. кафедри логіки

_____ (проф. Хоменко І.В.)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2017 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » _____ серпня _____ 2017 року № 2

Голова науково-методичної комісії

_____ (доц. Маслікова І.І.)

« 31 » _____ серпня _____ 2017 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань з теорії та історії логіки, яка включає в себе характеристику форм мислення, що сприятиме розвитку та вдосконаленню у студентів практичних навичок логічно правильно міркувати, критично мислити.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні етапи історичного розвитку людства, загальну характеристику природної мови.
2. **Вміти** виявляти структурні компоненти міркування в текстах різноманітного характеру.
3. **Володіти елементарними навичками** роботи з фаховою літературою.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна „Традиційна логіка” належить до переліку нормативних дисциплін та викладається у 1 семестрі бакалаврату. Навчальна дисципліна знайомить студентів з предметом та методом логіки як науки, історичними етапами розвитку логічного знання, рівнями та вимірами логіко-семіотичного аналізу. Розглядаються види та структура значення імені, принципи теорії іменування, структура та види понять, відношення між поняттями, логічні операції над поняттями. Визначаються правила логічних операцій над поняттями. Розглядаються структура та види висловлювань, структура та види простих суджень, відношення між простими судженнями, логічні сполучники. З’ясовуються специфіка та види дедуктивних та правдоподібних міркувань. Пояснюються основні формально-логічні закони.

4. Завдання (навчальні цілі) – надати студентам цілісну систему знань про форми міркувань людей, що виявляють за допомоги методу формалізації, а також характеристику понять та правила виконання логічних операцій над ними.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет та метод логіки, історичні етапи розвитку	Лекція, семінар,	Експрес- тестування,	5

	логічного знання	самостійна індивідуальна робота	письмова контрольна робота	
1.2	структуру, виміри та рівні знакового процесу	Лекція, семінар	Експрес- тестування, письмова контрольна робота	5
1.3	структуру поняття, типи відношень між поняттями, логічні операції над поняттями	Лекція, семінар	Експрес- тестування, письмова контрольна робота	5
1.4	структуру, види та логічні відношення між судженнями, умови істинності логічних сполучників	Лекція, семінар	Експрес- тестування, письмова контрольна робота	5
1.5	форми дедуктивних міркувань, види правдоподібних міркувань	Лекція, семінар	Експрес- тестування, письмова контрольна робота	5
1.6	структурні компоненти та види аргументації / критики	Самостійна індивідуальна робота	Конспекти першоджерел	5
	Вміти:			
2.1	визначати логічну форму міркування	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна робота	5
2.2	встановлювати структуру, виміри та рівні знакового процесу	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна робота	10
2.3	виявляти головні поняття у тексті, з'ясувати їхню структуру, встановлювати відношення між ними	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна робота	5
2.4	логічно правильно узагальнювати, обмежувати, поділяти, класифікувати, визначати поняття	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна робота	5
2.5	виявляти вид і структуру висловлювань	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна	5

			робота	
2.6	встановлювати вид міркування та визначати дотримання правил і законів логіки в ньому	Лекція, семінар	Усна відповідь, письмова контрольна робота	10
	Комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації мовою навчання	Семінар	Усна відповідь	5
3.2	грамотно презентувати свою позицію стосовно обговорюваної теми	Семінар	Усна відповідь	10
3.3	брати участь у фахових дискусіях у процесі аудиторної роботи	Семінар	Усна відповідь	5
	Автономність та відповідальність			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з логічних досліджень	Самостійна індивідуальна робота	Конспекти першоджерел	3
4.2	приймати самостійні рішення щодо вибору способів аналізу понять	Семінар	Письмова контрольна робота	3
4.3	приймати самостійні рішення щодо вибору способів аналізу міркувань	Семінар	Письмова контрольна робота	4

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибірових дисциплін)

	Результати навчання дисципліни				
Програмні результати навчання	.1	.2	.1	.1	.2

7. Схема формування оцінки:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1–1.6), що складає 30% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1–2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 70% загальної оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів

- семестрове оцінювання:

1. Усна відповідь:
 - 4 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно виконує практичні завдання;
 - 3 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, виконання практичних завдань може містити несуттєві неточності;
 - 2 бали – студент у цілому володіє навчальним матеріалом, виконання практичних завдань містить суттєві неточності.
2. Експрес-тестування:
 - 2 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом;
 - 1 бал – студент не в повному обсязі володіє матеріалом.
3. Самостійна робота (конспект першоджерел):
 - 10 балів – студент опрацював всі необхідні тексти та навчальний матеріал;
 - 5 балів – студент законспектував не всі необхідні тексти та навчальний матеріал.
4. Контрольна робота (теоретична складова/ практична складова):
 - 20-17 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, демонструє ґрунтовні знання при виконанні практичних завдань;
 - 16-14 балів - в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, робота містить несуттєві неточності;
 - 13-8 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішені поставлених завдань, робота містить суттєві неточності;
 - 7-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, має суттєві помилки в роботі, демонструє не самостійність у виконанні практичних завдань.

- підсумкове оцінювання:

Підсумкова контрольна робота:

 - 20-17 балів - студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, демонструє ґрунтовні знання при виконанні практичних завдань;
 - 16-14 балів - в достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, робота містить несуттєві неточності;
 - 13-8 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішені поставлених завдань, робота містить суттєві неточності;
 - 7-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, має суттєві помилки в роботі, демонструє не самостійність у виконанні практичних завдань.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх двох частин та виконання індивідуальних робіт.

7.2. Організація оцінювання за формами контролю:

Види робіт		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 балів	Max – 80 балів
Усна відповідь	Семінари протягом семестру	«2» x 5 = 10	«4» x 5 = 20
Експрес-тестування	Семінари протягом семестру	«1» x 5 = 5	«2» x 5 = 10
Конспекти першоджерел (самостійна індивідуальна робота)	Жовтень	«5» x 1 = 5	«10» x 1 = 10
Контрольна робота	Теоретична частина (тема 4)	«14» x 1 = 14	«20» x 1 = 20
	Практична частина (тема 4)	«14» x 1 = 14	«20» x 1 = 20
Підсумкова контрольна робота	Остання лекція	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20

Підсумкове оцінювання у формі заліку: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як проста сума балів за систематичну роботу впродовж семестру. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Таким чином, підсумкова оцінка складається із суми семестрової кількості балів та підсумкової контрольної роботи.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни: у курсі передбачено 2 змістових частини. Заняття проводяться у вигляді лекцій, семінарів, з використанням інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна заліком.

Перша частина курсу присвячена предмету та методу логіки як науки, семіотичному характеру логіки, логічному аналізу імен та понять.

Друга частина курсу присвячена вивченню структури та видів суджень, видів міркувань людей, що дозволить студентам виявляти та аналізувати міркування з точки зору логіки в текстах різноманітного характеру.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лек.	Сем.	Сам. роб.
<i>Частина 1.</i>				
1.	Тема 1. Предмет та метод логіки	4	2	
2.	Тема 2. Семіотичний характер логіки	4	2	10
3.	Тема 3. Ім'я і поняття	4	2	6
4.	Тема 4. Логічні операції над поняттями	4	2	6
5.	Контрольна робота	2		
<i>Частина 2.</i>				
6.	Тема 5. Висловлювання і судження	4	2	10
7.	Тема 6. Дедуктивні міркування	2	2	8
9.	Тема 8. Правдоподібні міркування	2	2	8
	Підсумкова контрольна робота	2		
	Всього	28	14	48

Загальний обсяг – 90 год., у тому числі:

Лекцій – **28 год.,**

Семінарських занять – **14 год.,**

Самостійна робота – **48 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конверський А.Є. Логіка. – К., 2016.
2. Конверський А.Є. Логіка (традиційна та сучасна). – К., 2004.
3. Хоменко І.В. Логіка. – К., 2007.

Додаткова:

1. Аристотель. Вторая аналитика. // Аристотель. Соч. в 4-х т. – Т.2. – М., 1978.
2. Аристотель. Первая аналитика. // Там же.
3. Арно А., Николь П. Логика или искусство мыслить. – М., 1997.
4. Бочаров В.А., Маркин В.И. Основы логики. – М., 1994.
5. Войшвилло Е.К., Дегтярев М.Г. Логика. – М., 1998.
6. Войшвилло Е.К. Понятие как форма мышления. – М., 1989.

7. фон Вригт Г.Х. Логика и философия в XX веке // Вопросы философии. - № 8. – 1992. – С.80-91.
8. Гжегорчик А.А. Популярная логика. – М., 1979.
9. Горский Д.П., Ивин А.А. и др. Краткий словарь по логике. – М., 1991.
- 10.Ішмуратов А.Т. Вступ до філософської логіки. – К., 1997.
- 11.Карнап Р. Значение и необходимость. – М., 1959.
- 12.Маковельский А.О. История логики. – М., 1967.
- 13.Минто В. Дедуктивная и индуктивная логика. – Екатеринбург, Бишкек, 1997.
- 14.Мирошниченко П.Н. Готтлоб Фреге и логико-философская мысль XIX – начала XX века. – Запорожье, 2003.
- 15.Моррис Ч.У. Основания теории знаков // Семиотика. – М., 2001.
- 16.Пойа Д. Математика и правдоподобные рассуждения. – М., 1957.
- 17.Рассел Б. Искусство мыслить. – М., 1999.
- 18.Семиотика. – М., 2001.
- 19.Серебрянников О.Ф., Бродский И.Н. Дедуктивные умозаключения. – Л., 1969.
- 20.Смаллиан Р.М. Как же называется эта книга? – М., 1981.
- 21.Тарский А. Семантическая концепция истины и основания семантики // Аналитическая философия: Становление и развитие. – М., 1998. – С. 90-129.
- 22.Титов В.Д. Логическое знание в его социально-исторической детерминации. – Харьков, 2004.
- 23.Уемов А.И. Основы практической логики. – Одесса, 1997.
- 24.Фреге Г. Логика и логическая семантика. – М., 2000.
- 25.Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. – К., 1996.
- 26.Stanford Encyclopedia of Philosophy // <http://plato.stanford.edu/>